

LUXAL SINTETSKI RAZRJEĐIVAČ

Revizija br:3/1
Datum prvog izdanja: 18-07-17
Datum izrade: 18-07-17
Ispisano: 17-04-18**ODJELJAK 1. IDENTIFIKACIJA TVARI / SMJESE I PODACI O TVRTKI / PODUZEĆU****1.1 Identifikacija proizvoda**

Trgovačko ime:	LUXAL SINTETSKI RAZRJEĐIVAČ
Šifra(e) proizvoda	431545 Napomena: Navedene šifre su šifre bez pakiranja, sigurnosno-tehnički list vrijedi za sva pakiranja navedenih šifri.

1.2 Odgovarajuće identificirane namjene tvari ili smjese i namjene koje se ne preporučuju

Uporaba:	Proizvodi za široku potrošnju razrjeđivači Proizvod se upotrebljava u širokoj potrošnji i za profesionalnu uporabu.
Način uporabe:	Upotrebljava se kao razrjeđivač i za pranje alata.
Razlog za nekorištenje:	Nema posebnih ograničenja.

1.3 Podaci o dobavljaču koji isporučuje sigurnosno-tehnički list

Proizvođač	CHROMOS - Boje i lakovi d.d. Radnička cesta 173D 10000 Zagreb - Hrvatska Tel.: + 385 1 241 0666, 241 0657, Fax.: + 385 1 240 5535
Odgovorna osoba	Ljiljana Zgrebec e-mail: ljiljana.zgrebec@chromos-bil.hr

1.4 Broj telefona za izvanredna stanja

Telefon	Broj telefona službe za izvanredna stanja: 112 Broj telefona za medicinske informacije: 01-23-48-342
---------	---

ODJELJAK 2. IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI**2.1 Razvrstavanje tvari ili smjese**

Razvrstavanje prema Uredbi (EZ-a) br. 1272/2008 (CLP)

Kategorije opasnosti	Opasnost od aspiracije 1, H304 Zapaljiva tekućina 3, H226
----------------------	--

2.2 Elementi označavanja prema Uredbi (EZ-a) br. 1272/2008 (CLP)

Označavanje (1272/2008 (CLP)):

Oznaka opasnosti	Opasnost
Sadrži:	ugljikovodici, C10-C13, n-alkani, izoalkani, ciklični, <2% aromati
Oznake upozorenja (H-oznake)	H226 - Zapaljiva tekućina i para. H304 - Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav.
Oznake obavijesti (P-oznake)	P101 - Ako je potrebna liječnička pomoć pokazati spremnik ili naljepnicu. P102 - Čuvati izvan dohvata djece. P210 - Čuvati odvojeno od topline, vrućih površina, iskri, otvorenih plamena i ostalih izvora paljenja. - Ne pušiti. P301+P310 - AKO SE PROGUTA: odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA ili liječnika. P331 - NE izazivati povraćanje. P501 - Odložiti sadržaj/spremnik u skladu sa nacionalnim propisima predati tvrtci ovlaštenoj za sakupljanje opasnog otpada.

2.3 Ostale opasnosti

	Proizvod sadrži organska otapala. EUH066 Ponavljano izlaganje može prouzročiti sušenje ili pucanje kože.
--	---

ODJELJAK 3. SASTAV / INFORMACIJE O SASTOJCIMA

3.1 Tvari	Nije primenljivo. Ovaj proizvod je smiješa.
3.2 Smjese	Kemijski sastav: Razrjeđivač za premaze na osnovi organskih otapala.

Kemijski naziv	Koncentracija [ut. %]	CAS EINECS EU INDEX REACH reg.br.	Razvrstavanje prema (EZ) 1272/2008 (CLP) Napomene
ugljikovodici, C10-C13, n-alkani, izoalkani, ciklični, <2% aromati	50-100	- 918-481-9 - 01-2119457273-39	Aspir. tok. 1; H304
ugljikovodici, C9-C11, n-alkani, izoalkani, ciklični, <2% aromati	1,0-2,99	- 919-857-5 - 01-2119463258-33	Aspir. tok. 1; H304 TCOJ 3; H336 Zap. tek. 3; H226

ODJELJAK 4. MJERE PRVE POMOĆI

4.1 Opis mjera prve pomoći

Nakon udisanja:	Osobu izvesti na čist zrak, staviti u poluležeći položaj i smirivati je. U slučaju zastoja disanja primijeniti umjetno disanje. Ako se pojave vrtoglavica, glavobolja, mučnina, potražiti savjet liječnika, a u slučaju nesvjestice osobu prebaciti u bolnicu u bočnom položaju uz održavanje prohodnosti dišnih putova.
Nakon dodira s kožom:	Svući svu natopljenu odjeću i obuću. Mjesta dodira temeljito ispirati vodom i sapunom barem 10 minuta. Ako se na mjestu dodira pojavi

	crvenilo, potražiti savjet liječnika.
Nakon dodira s očima:	Čistim prstima (prvo oprati ruke) raširiti kapke, usmjeriti vodu u oko (ne prejaki mlaz i ne suviše vruća voda) i pritom kružiti očima tako da voda dospije u sve dijelove oka. Ispirati barem 15 minuta. U slučaju jakog crvenila, pečenja ili trajnog suzenja potražiti pomoć okulista.
Nakon gutanja:	Ne jesti. Usta ispirati vodom. Ne izazivati povraćanje. Sprječiti da dode do aspiracije u pluća. Zatražiti liječničku pomoć.

4.2 Najvažniji simptomi i učinci, akutni i odgođeni

Nakon udisanja:	Glavobolja, pospanost, mučnina, loša koordinacija, vrtoglavica.
Nakon dodira s kožom:	Dulji kontakt s proizvodom uzrokuje razgradnju masnoća u koži, koja može izazvati upalu kože.
Nakon dodira s očima:	Crvenilo, suzenje, peckanje kod osjetljivih osoba.
Nakon gutanja:	Kod gutanja većih količina može se pojaviti mučnina, povraćanje, proljev. Mučnina, povraćanje, proljev, bolovi u trbušu. Tijekom povraćanja može doći do aspiracije sadržaja u pluća pa postoji mogućnost razvoja plućnog edema.
Pojava preosjetljivosti:	Nema podataka.

4.3 Hitna liječnička pomoć i posebna obrada

Nema raspoloživih podataka

ODJELJAK 5. MJERE GAŠENJA POŽARA

5.1 Sredstva za gašenje

Prikladna sredstva:	Pjena, prah, ugljikov dioksid, inertni plin FM 200 ili INERGEN (za gašenje početnih požara), vodena magla. Ukloniti sve moguće izvore paljenja; otvoreni plamen, upaljenu cigaretu, iskrenje alata i uređaja. Zatvarati spremnik.
Neprikladna sredstva:	Otvoreni mlaz vode.

5.2 Posebne opasnosti koje proizlaze iz tvari ili smjese

Opasni produkti gorenja:	Postoji mogućnost da se prilikom požara razviju za organizam štetni plinoviti produkti i gusti dim.
--------------------------	---

5.3 Savjeti za gasitelje požara

Posebna oprema za zaštitu vatrogasaca:	Samostalni uređaji za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137), komplet za zaštitu tijela od isijavanja topline.
--	---

ODJELJAK 6. MJERE KOD SLUČAJNOG ISPUŠTANJA

6.1 Osobne mjere opreza, zaštitna oprema i postupci u slučaju opasnosti

Osobna zaštita:	Ukloniti moguće izvore paljenja (plamen, upaljena cigareta, iskra itd.). Dišne puteve zaštititi od udisanja para. Osigurati dobro prozračivanje.
-----------------	--

6.2 Mjere zaštite okoliša

Zaštita okoliša:	Sprječiti izljevanje u vodu, vodotokove, podrume, jame ili kanalizaciju, izgradnjom brana od pjeska ili sl. materijala, odnosno kopanjem kanalica.
------------------	--

6.3 Metode i materijal za sprječavanje širenja i čišćenje

Postupci čišćenja kod slučajnog ispuštanja:	Izliveni proizvod adsorbirati i pomiješati sa zemljom, pijeskom i drugim adsorbirajućim materijalom za tekućine. Predati na zbrinjavanje pravnim osobama ovlaštenim od ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.
---	---

6.4 Uputa na druge odjeljke	Zbrinjavanje otpada - odjeljak 13, osobna zaštitna oprema - odjeljak 8.
------------------------------------	---

ODJELJAK 7. RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

7.1 Mjere opreza za sigurno rukovanje

Mjere zaštite:	Kod uporabe, pare proizvoda tvore zapaljive/ eksplozivne smjese para i zraka. Tijekom pumpanja može doći do pojave statičkog elektriciteta što može uzrokovati požar. Omogućiti vodljivost i uzemljenje sve opreme. Sprječiti dodir s vrućim predmetima, iskrama, plamenom i izvorima paljenja.
Savjet o općoj higijeni na radnom mjestu:	Ne pušiti, piti ni jesti u prostoriji s opasnom kemikalijom. Ne udisati pare, izbjegavati dodir s kožom i očima. U redovitim radnim uvjetima nositi pamučno odijelo, gumene čizme, propisane rukavice od nitrilne gume ili sličnog materijala te vizir ili naočale.

7.2 Uvjeti sigurnog skladištenja, uzimajući u obzir moguće inkompatibilnosti

Tehničke mjere i uvjeti skladištenja:	PRIKLADNI: Skladištiti u dobro zatvorenim spremnicima u hladnom i dobro ventiliranom prostoru. Poduzeti mjere za sprječavanje nastanka statičkog elektriciteta. NEPRIKLADNI: Skladištenje u prostoru s kemikalijama koje mogu izazvati požar (oksidansi, kiseline i sl.). Na skladištu ne držati nikakve alate ili strojeve koji mogu proizvesti iskru.
Razred skladištenja:	3A: Zapaljive tekuće kemikalije

7.3 Posebna krajnja uporaba ili uporabe	Nisu dostupne daljnje relevantne informacije.
--	---

ODJELJAK 8. NADZOR NAD IZLOŽENOŠĆU / OSOBNA ZAŠTITA

8.1 Nadzorni parametri

Propisane granične vrijednosti za profesionalnu izloženost opasnim spojevima u atmosferi radnog mjesa prema Pravilniku o graničnim vrijednostima izloženosti opasnim tvarima pri radu, GVI = granična vrijednost izloženosti; KGVI = kratkotrajna granična vrijednost izloženosti:

Podaci o komponentama:

8.2 Nadzor nad izloženošću

Zaštita dišnog sustava:	Kod koncentracija viših od GVI ili u slučaju rada u nedovoljno ventiliranim prostorima obvezno nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom "A" (HRN EN 14387), a ako koncentracija kisika u zraku radnog prostora padne ispod 17% koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137).
Zaštita ruku:	Kod potpunog dodira rukavice od nitrilne gume s debljinom stijenke 0,40 mm, u dodiru s kapljicama rukavice od nitrilne gume s debljinom stijenke

	0,11 mm (HRN EN 374).
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir (HRN EN 166) kod nižih koncentracija u zraku, a zaštitna maska za cijelo lice kod viših.
Zaštita kože i tijela:	U normalnim okolnostima pamučna odjeća (HRN EN ISO 13688) i prikladna obuća. U slučaju opasnosti od polijevanja odjeća prikladna za zaštitu od tekućih kemikalija od vitona, PVC-a ili himexa (HRN EN 464) te obuća od istih materijala ili gume (HRN EN 13832).

ODJELJAK 9. FIZIKALNA I KEMIJSKA SVOJSTVA

9.1 Informacije o osnovnim fizikalnim i kemijskim svojstvima

(a)Izgled:	Tekućina
(b)Miris:	Po organskim otapalima
(c)Prag mirisa:	Nema podataka
(d)pH:	Nema dostupnih podataka
(e)Talište/ledište (°C):	< 0 °C [ASTM D97/87] ; računska metoda, na osnovi podataka za komponente ; ugljikovodici, C10-C13, n-alkani, izoalkani, ciklični, <2% aromati
(f)Početna točka vrenja i područje vrenja (°C):	180 - 220 °C ; računska metoda, na osnovi podataka za komponente ; ugljikovodici, C10-C13, n-alkani, izoalkani, ciklični, <2% aromati
(g)Plamište:	40 (°C); ISO 3679:2015, zatvorena posuda ;
(h)Brzina isparavanja:	; računska metoda, na osnovi podataka za komponente ; Nema podataka
(i)Zapaljivost(kruta tvar,plin):	Zapaljiva tekućina i para.
(j)Gornja/donja granica zapaljivosti odnosno granice eksplozivnosti (vol. %):	0,6 6,1 ; računska metoda, na osnovi podataka za komponente
(k)Tlak pare:	Nema podataka
(l)Gustoća pare:	Nema podataka
(m)Relativna gustoća (kg/l):	0,85 ISO 2811
(n)Topljivost(i):	Netopiv
(o)Koefficijent raspodjele:n-oktanol/voda:	; računska metoda, na osnovi podataka za komponente
(p)Temperatura samozapaljenja (°C):	; računska metoda, na osnovi podataka za komponente ; Nema podataka
(q)Temperatura raspada (°C):	Nema podataka
(s)Eksplozivna svojstva:	Proizvod nije eksplozivan, ali može nastati eksplozivna smjesa para i zraka
(t)Oksidirajuća svojstva:	Nema podataka
9.2 Drugi podaci	
Suha tvar(računski, %)	0.00
Organska otapla (mas.%)	100
Sadržaj vode (računski,%)	0

ODJELJAK 10. STABILNOST I REAKTIVNOST

10.1 Reaktivnost

Reaktivnost	Stabilno - kod uporabe u skladu s uputama.
-------------	--

10.2 Kemijska stabilnost

Stabilnost	Proizvod je stabilan kod normalnih uvjeta rukovanja, skladištenja i primjene. Držati čvrsto zatvoreno u originalnoj ambalaži.
------------	---

10.3 Mogućnost opasnih reakcija

Opasni uvjeti:	Prisutnost otvorenog plamena ili opasnih tvari. Sprječiti dodir proizvoda s toplinom, iskrama, plamenom i drugim izvorima paljenja.
----------------	---

10.4 Uvjeti koje treba izbjegavati

Neželjeni uvjeti:	Nema raspoloživih podataka
-------------------	----------------------------

10.5 Inkompatibilni materijali

Nekompatibilnost	Nereaktivan i kompatibilan s većinom ubičajenih tvari, osim s ekstremnim oksidansima. Držati u dobro zatvorenoj originalnoj ambalaži.
------------------	---

10.6 Opasni proizvodi raspada

	Nema raspoloživih podataka
--	----------------------------

ODJELJAK 11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJE

11.1. Podaci o toksikološkim učincima

(a) akutna toksičnost:

Gutanje:	Nema podataka.
Dodir s kožom:	Nema podataka.
Udisanje:	Nema podataka.
Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži komponente koje bi bile razvrstane kao akutno toksične.

(b) nagrizanje/nadraživanje kože:

Kože:	Nema podataka.
Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži komponente koje bi bile razvrstane kao nagrizanje/nadraživanje kože.

(c) ozbiljno oštećenje/nadraživanje očiju:

Na oči:	Nema podataka.
Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži komponente koje bi izazvale ozbiljno oštećenje očiju.

(d) izazivanje preosjetljivosti dišnih putova ili kože:

Na kožu:	Nema podataka.
Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži komponente koje bi izazvale preosjetljivost dišnih putova ili kože.

(e) mutageni učinak na spolne stanice:

Izloženost na proizvod:	Nema podataka.
-------------------------	----------------

Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži sastojke koji bi mogli uzrokovati genetska oštećenja.
-----------------------------------	--

(f) karcinogenost:

Izloženost na proizvod:	Nema podataka.
Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži sastojke za koje je poznato da uzrokuju kancerogene bolesti.

(g) reproduktivna toksičnost:

Izloženost na proizvod:	Nema podataka.
Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži komponente za koje je poznato da su štetne za reproduktivnost ili za plod.

(h) TCO – jednokratno izlaganje:

Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži sastojke za koje je poznato da su štetni kod jednokratnog izlaganja.
-----------------------------------	---

(i) TCO – ponavljano izlaganje:

Posebne mere opreza za korisnika:	Proizvod ne sadrži sastojke za koje je poznato da su štetni kod višekratnog ili ponovljenog izlaganja
-----------------------------------	---

(j) opasnost od aspiracije:

Udisanje:	Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav.
Posebne mere opreza za korisnika:	NE izazivati povraćanje. AKO SE PROGUTA: odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA ili liječnika.

ODJELJAK 12. EKOLOŠKE INFORMACIJE

12.1 Toksičnost

Ekotoksičnost - podaci o komponentama:	Proizvod se na osnovu podataka o komponentama ne razvrstava kao opasan za okoliš.
--	---

12.2 Postojanost i razgradivost

Biorazgradljivost:	Nema raspoloživih podataka
--------------------	----------------------------

12.3 Bioakumulacijski potencijal

Biokoncentracija:	Nema raspoloživih podataka
-------------------	----------------------------

12.4 Pokretljivost u tlu

Pokretljivost:	Nema raspoloživih podataka.
----------------	-----------------------------

12.5 Rezultati ocjenjivanja svojstava PBT i vPvB

PBT i vPvB:	Nema raspoloživih podataka
-------------	----------------------------

12.6 Ostali štetni učinci

Ekotoksičnost - podaci o komponentama:	Proizvod se na osnovi razvrstavanja komponenata ne razvrstava u kemikalije, koje bi imale šteteno djelovanje na okoliš.
--	---

ODJELJAK 13. ZBRINJAVANJE

13.1 Metode obrade otpada

Proizvoda:	Klasifikacijski broj otpada: 08 01 11 Opasna svojstva otpada: H5; H3-B Preporučen postupak uklanjanja je kontrolirano visokotemperaturno spaljivanje ostataka ili otpada, odnosno odlaganje na deponijima za opasne tvari.
Ambalaže:	Ambalažu u potpunosti isprazniti. Dobro očišćena ambalaža (suha) može se zbrinjavati kao neopasan otpad, prema vrsti materijala. Predviđen povratak pravnoj osobi koja je proizvod stavila u promet. Zbrinjavanje predajom tvrtci ovlaštenoj za sakupljanje opasnog otpada ili u uređenim spalionicama otpada.

ODJELJAK 14. INFORMACIJE O PRIJEVOZU

	Kopneni prijevoz željeznicom i cestama (RID/ADR):	Prijevoz morem (IMDG):	Zračni prijevoz (ICAO-TI/IATA-DGR):
UN broj:	1263	1263	1263
Ispravno otpremno ime UN:	BOJAMA SRODNE TVARI	BOJAMA SRODNE TVARI	BOJAMA SRODNE TVARI
Prijevozni razred(i) opasnosti:	3	3	3
Skupina pakiranja:	III	III	III
Listica opasnosti			
Broj opasnosti:	30	30	30
Kod ograničenja za tunele:	(D/E)		
Ograničene količine:		za pakovanja: unutrašnja ≤ 5 jedinica, vanjska ≤ od 30 jedinica	
Upute za postupanje u slučaju nesreće EmS:		F-E, S-E	
14.5 Opasnosti za okoliš	Ne	Ne	Ne
14.6. Posebne mјere opreza za korisnika	Kod prijevoza poštovati prometne oznake i zahtjeve transportnog zakonodavstva.		

14.7 Prijevoz u razlivenom stanju u skladu s Prilogom II. Konvenciji MARPOL 73/78 i Kodeksom IBC	Nije upotrebljivo
--	-------------------

ODJELJAK 15. INFORMACIJE O PROPISIMA

15.1 Propisi u području sigurnosti, zdravlja i okoliša/posebni propisi za tvar ili smjesu

Ovaj Sigurnosno-tehnički list izrađen je u skladu s kemijskim zakonodavstvom - REACH Uredbom, odnosno Zakonom o kemikalijama; Zakon o provedbi Uredbe CLP.

Prema zakonodavstvu o opasnostima od većih nesreća (EU 96/82 - Seveso), proizvod, zbog svog razvrstavanja (opasnih svojstava) spada u kategorije te Uredbe.

15.2 Ocjenjivanje kemijske sigurnosti

Nije provedena.

ODJELJAK 16. OSTALE INFORMACIJE

Značenje H oznaka iz odjeljka 3:

H336 - Može izazvati pospanost ili vrtoglavicu.

H304 - Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav.

H226 - Zapaljiva tekućina i para.

Izmene:	Promjene dokumenta u odnosu na prošlo izdanje: 2., 3., 8., 9., 11., 12., 14., 15., 16. sekcija.
Literatura / Izvori podataka:	Originalni sigurnosno tehnički listovi proizvođača/dobavljača i toksikološke baze podataka.

Podaci u ovom Sigurnosno-tehničkom listu odnose se samo na navedeni proizvod u izvornom obliku i ne vrijede, nužno, kada se materijal koristi u kombinaciji s drugim materijalima ili kada se koristi na način koji nije predviđen u uputama za uporabu. Podaci su, prema najnovijim saznanjima proizvođača, točni i pouzdani na dan izrade Sigurnosno tehničkog lista. Odgovornost je korisnika da utvrdi primjerenost proizvoda za specifičnu uporabu.

Podaci u Sigurnosno-tehničkom listu nisu potvrda kvalitete proizvoda već samo upute za siguran rad s njim.

U slučaju nepoštivanja uputa ili nepravilne uporabe proizvoda, opisanih u Sigurnosno-tehničkom listu, ne odgovaramo za posljedice.